dosarul nr.2-7566/23
2-23054935-12-2-13042023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

09 noiembrie 2023 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Violeta Gîrleanu
Grefier Mădălina Chivu
cu participarea:
reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției – Bîtca Irina, în baza procurii nr.65 din 16.05.2023

examinând în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. Avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor, a invocat că la data de 11.05.2015, Păun Victor a depus cerere de chemare judecată împotriva SRL „Tivali-Com” cu privire la obligarea SRL „Tivali-Com” să transmită în proprietatea lui Păun Victor, apartamentul nr***** din blocul locativ situat în ***** și încasarea cheltuielilor de judecată.

A menționat că prin încheierea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 18.05.2015, a fost respinsă cererea reclamantului Păun Victor privind asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe apartamentul nr*****, cu suprafața de 123 m.p., nr. cadastral *****, situat în *****, ca neîntemeiată.

A relatat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09.07.2015, a fost respinsă cererea de recurs înaintată de Păun Victor și menținută încheierea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 18.05.2015.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06.10.2015, a fost respinsă cererea reclamantului Păun Victor privind asigurarea acțiunii, prin care s-a solicitat aplicarea sechestrului pe apartamentul cu suprafața de 123 m.p, având nr.cadastral *****, situat în *****

Totodată, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06.10.2015 a fost strămutată cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Păun Victor către SRL „Tivali-Com" în proces de insolvabilitate privind transmiterea bunului imobil în proprietate privată, pentru examinare după competență Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.01.2016 au fost menținute încheierile Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06.10.2015.

La data de 25.04.2016, avocatul Leșan N. în interesele lui Păun Victor a depus cerere privind aplicarea sechestrului asupra apartamentului nr*****, cu suprafața de 123 m.p., nr.cadastral *****, situat în*****.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11.07.2016, s-a respins cererea reclamantului Păun Victor privind asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe apartamentul, cu suprafața de 123 m.p., nr. cadastral ***** situat în ***** ca neîntemeiată, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24.08.2016 a fost menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 11.07.2016.

A notat că în cadrul ședinței de judecată din 11.07.2016, administratorul insolvabilității SRL „Tivali-Com", Chicu Dumitru, a înaintat demers cu privire la atragerea SRL „Exfactor-Grup" în calitate de intervenient accesoriu, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11.07.2016, a fost admisă cererea administratorului insolvabilității SRL „Tivali-Com", Chicu Dumitru, cu privire la atragerea în calitate de intervenient accesoriu a SRL „Exfactor-Grup".

La data de 23.02.2017, avocatul Leșan N. în interesele lui Păun Victor a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune.

La data de 03.10.2018 a fost depusă cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28.06.2021, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Păun Victor împotriva SRL „Tivali-Com", intervenient accesoriu SRL „Exfactor-Grup" cu privire la obligarea SRL „Tivali-Com" să transmită în proprietatea lui Păun Victor a unui apartament din blocul locativ situat în *****, cu o suprafață echivalentă apartamentului contractat în temeiul contractului nr.***** cu privire la investirea capitalului în construcția blocului locativ de pe *****, încheiat la ***** între SRL „Tivali-Com" și Păun Victor, autentificat de notarul Șindilă Aureliu, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 07.09.2011, cu compensarea reciprocă a diferenței în caz dacă există, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 28.07.2021, Păun Victor a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central), prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău

(sediul Central) din 28.06.2021, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

La data de 15.08.2022 a fost depusă cerere privind dispunerea accelerării procedurii de examinare a recursului declarat în interesele lui Păun Victor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 iunie 2021.

A relatat că deși cererea privind accelerarea a procedurii de judecare a cauzei se examinează în termen de 5 zile lucrătoare, Curtea de Apel Chișinău a examinat cererea abia la data de 13.09.2022 și a fost respinsă prin încheierea din 13.09.2022.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.10.2022 a fost admisă cererea de recurs înaintată de Păun Victor și casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) emisă la 28.06.2021, cu emiterea unei hotărâri noi prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Păun Victor și s-a obligat SRL „Tivali-Com" să transmită în proprietatea lui Păun Victor, apartament din blocul locativ situat în *****, cu o suprafață echivalentă apartamentului contractat cu suprafața de 123 m.p., cu compensarea reciprocă a diferenței în caz dacă există.

A indicat că acțiunea reclamantului Păun Victor în contradictoriu cu pârâtul SRL „Tivali-Com" privind transmiterea în proprietate apartamentul din blocul locativ situat în *****, a fost dedusă judecății la data de 11.05.2015, însă hotărârea primei instanțe pe cauza dată a fost emisă la data 28.06.2021, peste o perioadă de șase ani, iar decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 18.10.2022, peste o perioadă de șapte ani.

A susținut că reclamantului Păun Victor i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a acțiunii deduse judecății încă la data de 11.05.2015, drept garantat potrivit art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și potrivit prevederilor art. 192 alin. (1) Cod procedură civilă.

A indicat că reclamantului Păun Victor nu îi poate fi imputată examinarea excesiv de lungă a acțiunii civile, pe motivul valorificării drepturilor procedurale prevăzute de legislația în vigoare prin înaintarea cărorva cereri, or, ultimul nu a formulat cereri, ce ar duce la tergiversarea examinării cauzei. Deși amânările ședințelor de judecată au fost impuse de normele de drept procedural ce reglementează dreptul la apărare, consideră că aflarea cauzei spre examinare în cele două nivele de jurisdicție mai mult de șase ani, nu poate fi privită ca o neîncălcare a dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei.

Un alt criteriu de apreciere a încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei este miza reclamantului în obținerea unei soluții judecătorești pe marginea cauzei, obiectul căreia îl reprezintă transmiterea în proprietate a unui apartament în temeiul contractului cu privire la investirea în construcția blocului locativ de pe *****.

A indicat că prin intervalul de timp în care s-a examinat cererea de chemare în judecată înaintată de Păun Victor privind transmiterea în proprietate a unui apartament din blocul locativ situat în *****, a fost încălcat dreptul la protecția proprietății garantat de articolul 1 al

Protocolului nr.1 al Convenției, deoarece reclamantul nu a putut beneficia de bunul său conform contractului cu privire la investirea capitalului în construcția blocului locativ.

Având în vedere termenul de examinare a cauzei, miza pentru reclamantul Păun Victor în raport cu principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate reclamantului, solicită de a încasa din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul reclamantului prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, sumă care poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce la satisfacție echitabilă persoanei vătămate, la caz reclamantului Păun Victor. Or, reclamantului i-a fost cauzat un anumit nivel de stres și frustrare, ca urmare a duratei excesive a procedurii de examinare a cauzei, astfel consideră justificat și dreptul acestuia la repararea prejudiciului moral cauzat.

Prin urmare, a solicitat constatarea încălcării dreptului reclamantului Păun Victor la judecare în termen rezonabil a cererii de chemare în judecată înaintată de Păun Victor împotriva SRL „Tivali-Com" cu privire la obligarea SRL „Tivali-Com" să transmită în proprietatea lui Păun Victor apartamentul din blocul locativ situat în *****; repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului reclamantului la judecare în termen rezonabil a cererii de chemare în judecată înaintată de Păun Victor a sumei de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată, suportate efectiv de partea reclamantă la etapa depunerii și examinării acțiunii.

3. La data de 27.06.2023, prin intermediul cancelariei instanței, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției a depus referință, prin care a menționat că califică pretențiile înaintate ca fiind netemeinice, invocând în acest sens următoarele.

A indicat că în urma analizei raportului motivat, nu s-au atestat careva motive de tergiversare a examinării cauzei civile, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „tergiversare a examinării cauzei", respectiv nu pot fi reținute argumentele reclamantului în acest sens. Motivele întemeiate ce au determinat prelungirea duratei procedurilor au fost următoarele: cererile de amânare din partea reprezentantului reclamantului; imposibilitatea de a continua examinarea cauzei din motivul neprezentării părților în ședințele de judecată; acțiunile procesuale de atac care au cauzat o perioadă mai îndelungată a examinării cauzei; stare de urgență.

A reținut că majoritatea ședințelor de judecată au fost amânate la cererea reprezentantului reclamantului sau reprezentantului SRL „Tivali-Com", fiind tergiversat procesul de examinare a cauzei, după cum urmează: 26.11.2015 – a fost depusă cerere de recuzare de avocatul Nicolae Leșan în interesele reclamantului Păun Victor împotriva completului de judecată a Curții de Apel Chișinău în componența judecătorilor: Eugeniu Clim, Boris Bîrcă și Mihail Ciugureanu; 09.12.2015 - examinarea cererii de recuzare; 23.03.2016 – avocatul Nicolae Leșan, în interesele reclamantului Păun Victor a depus cerere de recuzare judecătorului Curții de Apel Chișinău - Maria Moraru; 06.04.2016 - examinarea

cererii de recuzare; 19.05.2016 - ședința de judecată nu a avut loc în legătură cu lipsa judecătorului și cererea avocatului Leșan Nicolae privind amânarea ședinței de judecată; 02.06.2016 - avocatul Nicolae Leșan a solicitat amânarea ședinței de judecată în legătură cu antrenarea sa în alt proces de judecată; 23.06.2016 - reprezentantul SRL „Tivali-Com", Vera Popaz, a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru a se pregăti de examinarea cauzei; 27.10.2016 - ședință de judecată amânată la demersul reprezentantului reclamantului Păun Victor, avocatul Nicolae Leșan; 12.12.2016 – cerere de amânare a ședinței de judecată din partea reprezentantului reclamantului, avocatul Nicolae Leșan; 23.01.2017 - reprezentantul SRL „Tivali-Com", Vera Popaz, a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru a se informa cu rezultatele expertizei efectuate în legătură cu litigiul; 15.05.2017 - reprezentantul SRL „Tivali-Com", Vera Popaz, a solicitat amânarea ședinței de judecată pe motiv că a primit răspuns de la un procuror referitor la raportul de expertiză; 28.03.2019 - reprezentantul SRL „Tivali-Com", Vera Popaz, a depus cerere de amânare a ședinței de judecată pe motivul antrenării sale în alt proces de judecată; 05.06.2019 - cerere de amânarea ședinței de judecată din partea reprezentantului reclamantului, avocatul Nicolae Leșan; 27.10.2020 - ședință amânată la cererea locțiitorului administratorului provizoriu al SRL „Tivali-Com", Popaz Vera, de a amâna ședința de judecată, din motivul neprezentării în cadrul ședinței a avocatului Nicolae Leșan; 11.02.2021 - părțile nu s-au prezentat, ședință amânată; 11.05.2021 - părțile nu s-au prezentat, ședință amânată.

A menționat că instanțele judecătorești au respectat cu strictețe dreptul părților litigioase la examinare în termen rezonabil a cauzei, precum și în comportamentul acestora nu se denotă o oarecare lipsă de diligență. De asemenea, a indicat că examinarea cauzei a avut loc pe o perioadă de 4 ani, 1 lună, 14 zile. Termenul de examinare a cauzei s-a datorat în mare parte comportamentului participanților la proces, de cereri de amânare a ședințelor din partea reprezentantului reclamantului, avocatul Nicolae Leșan, cât și a reprezentantului SRL „Tivali-Com" și neprezentarea părților la ședințele de judecată.

A menționat că o examinare mai îndelungată a examinării cauzei s-a datorat și acțiunilor procesuale de atac întreprinse de către reprezentantul reclamantului, avocatul Nicolae Leșan, cât și a reprezentantului SRL „Tivali-Com" , Vera Popaz; 28.05.2015 - avocatul Nicolae Leșan în interesele reclamantului Păun Victor a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 mai 2015; 13.10.2015 - avocatul Nicolae Leșan, în interesele reclamantului Păun Victor a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 6 octombrie 2015; 18.07.2016 - avocatul Leșan Nicolae în interesele reclamantului Păun Victor a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2016; 27.06.2017 - reprezentantul SRL „Tivali-Com", Vera Popaz, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017; 28.07.2021 - avocatul Nicolae Leșan în interesele reclamantului Păun Victor a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 iunie 2021.

Realizând o apreciere, prin cumul, a criteriilor în dependență de care se apreciază rezonabilitatea termenului de examinare a cauzei civile, perioada de referință în cauza principală nu depășește limita rezonabilității pentru astfel de cauze. În contextul celor expuse și luând în considerație specificul cauzei, comportamentul părților, respectarea tuturor exigențelor procedurale și de sarcina lunară a fiecărui judecător din cadrul instanțelor de judecată, reține că autoritățile judecătorești au acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării și soluționării obiective și sub toate aspectele a cauzei civile.

În ce privește pretenția de acordare a sumei de 100 000 lei în scopul satisfacerii prejudiciului moral, reține că instanța de drept comun în acest sens urmează să aplice prevederile art.118 Cod de procedură civilă, în temeiul căruia „părțile sunt obligate să prezinte probe pe care le invocă, conform legislației în vigoare". Astfel, prin prisma raportului motivat, a fost probată lipsa nerezonabilității duratei procedurilor, în urma elucidării circumstanțelor cauzei date. Concomitent, subliniază și acel fapt că sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă numai pe seama pârâtului, dar se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și jurisprudența Curții Europene, excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.

La fel, a menționat că la aprecierea costurilor și cheltuielilor judiciare instanța de fond urmează să se conformeze celor două principii de bază, și anume: costurile și cheltuielile urmează a fi în modul corespunzător probate, de obicei prin documente de plată sau prin prezentarea descifrării pe ore a lucrului avocatului și tarife aplicabile; cheltuielile trebuie să fie rezonabile ca cuantum (în special în materia de tarife percepute pentru onorariile avocaților) și necesare pentru proceduri în speță (nu se compensează sub nici o formă lucrul avocatului care nu are tangență directă la proces). În acest sens, menționează că reclamantul nu a elucidat, cât și nu a probat în ce au constat cheltuielile sale de judecată.

Prin urmare, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată a reclamantului, ca fiind neîntemeiată (f.d.56-63).

4. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Păun Victor, avocatul Leșan Nicolae, nu s-a prezentat, însă prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.91).
5. În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, Bîtca Irina, nu a recunoscut cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acesteia.

Aprecierea instanței de judecată:

6. Audiind opinia participantului la proces, examinând cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor și materialele dosarului în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

7. În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecțiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
8. Conform art.121 și art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.
9. În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.
10. În ședința de judecată s-a constatat că la data de 11.05.2015, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL ”Tivali-Com” privind obligarea pârâtului să transmită în proprietate privată reclamantului apartamentul nr.*****, cu suprafața de 123 m.p., situat în ***** și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.7-8).
11. La data de 23.02.2017, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor, a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune (f.d.9-10).
12. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28.06.2021, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Păun Victor (f.d.13-22).
13. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.10.2022, a fost admis recursul declarat de avocatul Leșan N., în inteesele lui Păun Victor. S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28.06.2021 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Păun Victor și a fost obligat SRL ”Tivali-Com” să transmită în proprietatea lui Păun Victor un apartament din blocul locativ situat în *****, cu o suprafață echivalentă apartamentului contractat cu suprafața de 123 m.p., cu compensarea reciprocă a diferenței în caz dacă există. În rest, cerințele au fost respinse (f.d.32-47).

14. La data de 13.04.2023, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției privind constatarea

încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral (f.d.3-6).

15. *Referitor la solicitarea avocatului Leşan N., reprezentantul reclamantului Păun V. privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei,* instanța de judecată o consideră neîntemeiată și urmează a fi respinsă.
16. Conform prevederilor art.2 alin.(1),(2) al *Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti*, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.
17. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.
18. Prevederile art.1 alin.(2) al *Legii nr.87 din 21.04.2011* stipulează că aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.
19. Potrivit art.4 Cod de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă şi ale altor raporturi juridice, precum şi în apărarea intereselor statului şi ale societăţii, în consolidarea legalităţii şi a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.
20. Un instrument juridic de largă rezonanță, atât prin procedura pe care a instituit-o, cât şi prin spectrul larg al drepturilor şi a libertăților fundamentale ale omului cărora li se consacră, îl constituie Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, care a fost ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.1997, în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997. Prin aderarea la Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, Republica Moldova şi-a asumat obligaţia de a garanta respectarea şi apărarea drepturilor şi a libertăţilor fundamentale, proclamate de Convenţie, tuturor persoanelor aflate sub jurisdicţia sa.
21. Articolul 6 §1 din Convenţia Europeană prevede că orice persoană are dreptul de ai fi examinată cauza în mod echitabil, public şi întrun termen rezonabil, de către un tribunal

independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

22. Astfel, atât legislația națională, cât și cea internațională, la care Republica Moldova este parte, garantează dreptul persoanei la judecarea cauzelor privitoare la un drept civil sau o acuzație penală în termen rezonabil.
23. Instanța de judecată atestă că obiect al prezentei acțiuni îl constituie constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile intentată la data de 11.05.2015 la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor către SRL ”Tivali-Com” privind obligarea pârâtului să transmită în proprietate privată reclamantului apartamentul nr*****, cu suprafața de 123 m.p., situat în ***** și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.7-8).
24. Conform art.4 alin.(1) din *Legea nr.87/21.04.2011*, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.
25. Încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei urmează a fi stabilit ținând cont de următoarele criterii: de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.
26. Instanța de judecată reține că în materia pretinselor violări a duratei procedurilor civile în sensul art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și prevederilor Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, data începerii curgerii termenului se apreciază la ziua adresării cererii de chemare în judecată, iar data expirării termenului în cauza procedurii civile se finalizează cu adoptarea unei hotărârii judecătorești asupra fondului pretențiilor și care a devenit definitivă.
27. Din conținutul Raportului motivat, anexat la dosar, instanța reține că reclamantul cu cerere de chemare în judecată s-a adresat la 11.05.2015, totodată solicitând aplicarea sechestrului asupra bunului imobil. Prin încheierea instanței de judecată din 18.05.2015, a fost respinsă cererea de asigurare a acțiunii, iar la 28.05.2015 avocatul Leșan Nicolae în interesele reclamantului Păun Victor a depus cerere de recurs. Prin decizia Curții de Apel din 09.07.2015, s-a respins recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae. La 03.08.2015, avocatul Leșan Nicolae din nou a depus cerere de asigurare a acțiunii, care în ședința de judecată din 06.10.2015 a fost respinsă, iar la 13.10.2015 avocatul Leșan Nicolae a depus cerere de recurs.
28. La 26.11.2015, avocatul Leșan Nicolae a înaintat cerere de recuzare completului de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău, iar la 09.12.2015 cererea de recuzare a fost

respinsă. La 23.03.2016, avocatul Leșan Nicolae a înaintat cerere de recuzare judecătorului Curții de Apel Chișinău, Maria Moraru, care la 06.04.2016 a fost respinsă.

29. La data de 25.04.2016, avocatul Leșan Nicolae din nou a înaintat cerere de asigurare a acțiunii, iar la 18.05.2016, avocatul Leșan N. a depus cerere de amânare a ședinței fixate pentru 19.05.2016.
30. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11.07.2016, s-a respins cererea avocatului Leșan N. privind asigurarea acțiunii, iar la 18.07.2016 avocatul Leșan N. a depus cerere de recurs, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24.08.2016 a fost respins.
31. La fel, conform raportului motivat se atestă că ședințele de judecată din 02.06.2016, 27.10.2016, 12.12.2016, 05.06.2019, 27.10.2020 au fost amânate la solicitarea avocatului Leșan N., iar în ședințele de judecată din 11.02.2021 și 11.05.2021 nici o parte pe dosar nu s-au prezentat.
32. Astfel, instanța menționează că termenul de examinare a cauzei s-a datorat în mare parte comportamentului participanților la proces, de cereri de amânare a ședințelor de judecată din partea reprezentantului reclamantului, cât și a reprezentatului pârâtului, precum și neprezentarea părților în ședința de judecată.
33. De asemenea, o examinare mai îndelungată a examinării cauzei s-a datorat și acțiunilor procesuale de atac întreprinse de reprezentantul reclamantului – avocatul Leșan Nicolae, cât și a reprezentatului pârâtului, precum și înaintarea cererilor de recuzare.
34. Luând în considerare specificul cauzei, comportamentul părților, respectarea tuturor exigențelor procedurale, precum și sarcina lunară a fiecărui judecător din cadrul instanței de judecată, se reține că instanțele de judecată au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării cauzei civile, iar amânările ședințelor de judecată ce au avut loc în cauza în care se invocă tergiversarea examinării cauzei, au parvenit anume în urma realizării drepturilor procesuale a părților, motiv din care nu poate fi pus pe seama instanței de judecată.
35. În urma elucidării circumstanțelor de fapt ale cauzei în raport cu normele legale indicate supra, instanța luând în considerare că în ședința de judecată s-a constatat inexistenţa cărorva întîrzieri inexplicabile la examinarea cauzei, ajunge la concluzia că perioada de referinţă a examinării acesteia, nu depăşeşte limita rezonabilității.
36. La fel, ținând cont și de necesitatea respectării procedurii din partea instanței, cu asigurarea realizării dreptului reclamantului de acces la o instanță judecătorească, dreptului de a contesta un act judecătoresc, elemente care pot fi realizate efectiv doar prin acordarea unor termene și așteptarea curgerii acestor termene, instanța de judecată concluzionează că în situația din speță nu poate fi constatată încălcarea dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei.
37. În acest sens, necesitatea respectării termenilor rezonabile a procesului de judecată nu poate justifica limitarea altor drepturi prevăzute de art.6 din Convenția Europeană.

38. Or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului expuse în cererea de chemare în judecată.
39. Din considerentele expuse, instanța de judecată consideră solicitarea avocatului Leșan N., reprezentantul reclamantului Păun V. ca fiind neîntemeiată și va fi respinsă.
40. *Referitor la solicitarea avocatului Leşan N., reprezentantul reclamantului Păun V. privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei*, instanța de judecată o consideră neîntemeiată și urmează a fi respinsă.
41. Prevederile art.5 alin.(1) al Legii nr.87 din 21.04.2011 stipulează că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
42. Instanţa de judecată relevă că solicitarea reclamantului privind încasarea prejudiciului moral este subsecvente solicitării principale de constatare a încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei.
43. Prin urmare, se atestă că instanţa a concluzionat netemeinicia solicitării de constatare a încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, astfel, şi solicitarea subsecventă urmează a fi respinsă, ceea ce corespunde şi prevederilor art.5 alin.(1) al Legii nr.87 din 21.04.2011 care prevede că doar după constatarea faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată, însă în cazul dat nu s-a constatat încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.
44. Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, instanţa de judecată va dispune respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de avocatul Leşan N., reprezentantul reclamantului Păun V., din motivele expuse mai sus.
45. În conformitate cu prevederile art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Păun Victor către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Violeta Gîrleanu**